

List do Redakcji
Letter to Editor

Wojciech Chagowski

Nie wszyscy ludzie lubelskiego Zakładu Medycyny Sądowej (1949–1954)

Not all the people of the Department of Forensic Medicine in Lublin (1949–1954)

Katedra i Zakład Medycyny Sądowej, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Polska
Chair and Department of Forensic Medicine, Medical University of Lublin, Poland

Słowa kluczowe: medycyna sądowa, historia, Witold Dżułyński, Napoleon Kopec, Józef Jarmołowicz.

Key words: forensic medicine, history, Witold Dżułyński, Napoleon Kopec, Józef Jarmołowicz.

W trzeciej części cyklu skupiono się na działalności prof. Witolda Dżułyńskiego, który na szczęście dla lubelskiego Zakładu Medycyny Sądowej zgodził się być jego kuratorem i kierownikiem. Początkowo raz na tydzień, a później dwa dni w tygodniu dojeżdżał z Warszawy do Lublina, pozostawiając zatrudnionym tam osobom dużą swobodę działania. Z perspektywy lat taka postawa wydaje się wręcz wspaniała, ponieważ dzięki temu każdy z jego podwładnych miał możliwość samodzielnej pracy i samodzielnego myślenia. W takich warunkach wszyscy pracownicy musieli wyrobić w sobie poczucie odpowiedzialności za wykonane zadania.

Profesor Dżułyński objął kierownictwo zakładu 1 września 1949 r. i dzięki życzliwości ówczesnego dziekana prof. Stanisława Mahrburga wkrótce potem udało mu się pozyskać większe pomieszczenie i powiększyć majątek jednostki. Dzięki temu w roku akademickim 1949/1950 mógł rozpocząć wykład-

The third part focuses on the work and achievements of Professor Witold Dżułyński, who fortunately for the Department of Forensic Medicine in Lublin agreed to be its curator and head. This meant that he initially commuted from Warsaw once a week, and then two days a week, leaving a lot of freedom to those employed there. In retrospect, this approach to work was generally welcomed, as each of the employees had the freedom to work and think independently. In such conditions everyone had to develop a sense of responsibility for their work.

Professor Dżułyński became the Head of the Department on 1 September 1949. With the help of the then dean, Professor Stanisław Mahrburg, he soon managed to move to a larger room and purchase new equipment so that in the academic year 1949/1950 he could start lectures and classes on post mortem examinations as well as examinations of victims. At that time, the Department was located in three

Ryc. 1. Profesor Witold Dżułyński [archiwum zakładu]
Fig. 1. Professor Witold Dżułyński [departmental archives]

dy i ćwiczenia sekcyjne, a także badania osób pokrzywdzonych i poszkodowanych. Zakład mieścił się wówczas w trzech pokojach budynku *Collegium Anatomicum* przy ulicy Spokojnej (obecne *Collegium Iuridicum*). W tym samym roku wykonano 80 sekcji sądowo-lekarskich, 29 oględzin zewnętrznych zwłok, 103 badania osób pokrzywdzonych i 3 badania chemiczne [1].

Witold Dżułyński urodził się 29 marca 1892 r. w Jarosławiu. W 1913 r. uzyskał świadectwo dojrzałości w filii IV Gimnazjum we Lwowie i w tym samym roku podjął naukę na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu im. Jana Kazimierza we Lwowie. W latach 1911–1918 służył w ówczesnej armii austriackiej, pełniąc służbę sanitarną, a później służył w Wojsku Polskim w randze kapitana. W 1922 r. uzyskał stopień doktora wszech nauk lekarskich. W latach 1922–1924 był asystentem Zakładu Medycyny Sądowej we Lwowie, następnie w latach 1924–1929 pracował jako lekarz powiatowy w Rudkach – mieście, w którym pochowany został Aleksander Fredro, który po upadku Napoleona napisał: *wyjechaliśmy razem, choć z różnych pobudek, Napoleon na Elbę, ja prosto do Rudki*.

W latach 1929–1939 był lekarzem miejskim miasta Lwowa i lekarzem domowym ubezpieczalni

Ryc. 2. Od lewej Zdzisława Zajączkowska-Czuczwar i prof. Witold Dżułyński [archiwum zakładu]
Fig. 2. From left: Zdzisława Zajączkowska-Czuczwar and Professor Witold Dżułyński [departmental archives]

rooms of the building of *Collegium Anatomicum* in Spokojna Street (now *Collegium Iuridicum*). In the same academic year, 80 forensic and post-mortem examinations were conducted; 29 external visual examinations of corpses; 103 examinations of victims and 3 chemical examinations [1].

Witold Dżułyński was born on 29 March 1892 in Jarosław. In 1913 he graduated from the secondary school in the branch of the Gymnasium No. 4 in Lviv and in the same year he started studying at the Faculty of Medicine of the Jan Kazimierz University in Lviv. Between 1911 and 1918, he served in the former Austrian army, performing sanitary service, and then, as captain, served in the Polish Army. In 1922, he received a doctorate in all medical sciences, and in the years 1922–1924 he was an assistant in the Department of Forensic Medicine in Lviv. In the years 1924–1929, he was a district physician in Rudki, the town where the Polish poet and playwright Aleksander Fredro was buried, who after the fall of Napoleon wrote: *we left together, though for various reasons, Napoleon to Elbe, I straight to Rudki*.

In the years 1929–1939 he was a city doctor of the city of Lviv and a family doctor of the Social Insurance Institution. In August 1939, he was called up for active military service, which he performed un-

społecznej. W sierpniu 1939 r. został powołany do czynnej służby wojskowej, którą pełnił do zakończenia kampanii wrześniowej. W latach 1940–1941 pracował w Poliklinice we Lwowie, w szpitalu dla jeńców wojennych, a następnie do 1944 r. w biurze polskich inwalidów wojennych oraz w ubezpieczalni społecznej we Lwowie jako lekarz administracyjny. W latach 1944–1945 przebywał czasowo w Wojniczku jako lekarz wolno praktykujący, a następnie jako lekarz ubezpieczalni społecznej w Chrzanowie. W maju 1946 r. powrócił do swojej pierwotnej profesji i objął stanowisko adiunkta w Zakładzie Medycyny Sądowej w Warszawie. W tym samym roku uzyskał stopień docenta Uniwersytetu Warszawskiego.

1 września 1949 r. został kierownikiem Zakładu Medycyny Sądowej w Lublinie; ponadto w latach 1958–1962 pełnił funkcję dziekana Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie. W 1951 r. prezydent Rzeczypospolitej Polskiej mianował go profesorem nadzwyczajnym, zaś 20 grudnia 1956 r. uchwałą Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki przyznano mu tytuł profesora zwyczajnego.

Profesor Dżułyński przeszedł na emeryturę w 1962 r., a dwa lata później wrócił do Warszawy, gdzie zmarł 2 sierpnia 1980 r. w wieku 88 lat [2, 3].

Napisał blisko 60 prac (w tym podręczniki), głównie z zakresu orzecznictwa cywilnego i orzecznictwa ubezpieczeniowego, które stanowiło szczególną domenę jego zainteresowań – stworzył zresztą własną szkołę orzecznictwa w tej dziedzinie. Ponadto był członkiem rzeczywistym *Academia Internationalis Medicine Legalis et Socialis* z siedzibą w Brukseli i przez kilka kadencji pełnił funkcję prezesa Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii. Dzisiaj mało jest wirtuozów słowa pisanego, do których prof. Dżułyński niewątpliwie należał, przywiązywał on bowiem szczególną wagę nie tylko do treści merytorycznej, lecz także do formy i stylu.

Na początku lat 50. planowano budowę nowego lubelskiego zakładu, jednak ostatecznie jej nie rozpoczęto. Udało się jednak uzyskać dodatkowy pokój, w którym urządzono laboratorium chemiczne (wykorzystywane m.in. do badania krwi na obecność alkoholu metodą Widmarka, badania krwi na obecność hemoglobiny tlenkowej metodą Wolffa i badań grupowych krwi). W latach 1953–1955 na terenie zakładu wykonywano od 203 do 267 badań

til the end of the September campaign. In the years 1940–1941, he worked in the Polyclinic in Lviv; at a hospital for prisoners of war, and then, until 1944, at the office of Polish war disabled veterans and at the Social Insurance Institution in Lviv as an administrative doctor. In 1944–1945 he was temporarily in Wojnicz as a freelance doctor, and then as a doctor of the Social Insurance Institution in Chrzanów. In May 1946, he returned to his first profession and took the post of assistant professor in the Department of Forensic Medicine in Warsaw. In the same year, he received the degree of associate professor at the University of Warsaw.

On 1 September 1949, Professor Witold Dżułyński became head of the Department of Forensic Medicine in Lublin, and in the years 1958–1962 he was Dean of the Faculty of Medicine of the Medical Academy in Lublin. In 1951, the President of the Polish Republic appointed him Professor Extraordinarius, and on 20 December 1956, by a resolution of the Central Commission for the Qualification of Academic Staff, he obtained the title of Professor Ordinarius.

Professor Witold Dżułyński retired in 1962 and in 1964 returned to Warsaw, where he died on 2 August 1980, at the age of 88 [2, 3].

Professor Witold Dżułyński is the author of nearly 60 publications (including textbooks), mainly in the field of civil and insurance jurisprudence, which was a special field of his interest; he created his own school of jurisprudence in this field. Moreover, he was a full member of the *Academia Internationalis Medicine Legalis et Socialis* based in Brussels. For several terms of office, he was President of the Management Board of the Polish Society of Forensic Medicine and Criminology (PTMSiK). Professor Dżułyński was undoubtedly a virtuoso of the written word, which is a skill that is hard to find today – he attached particular importance not only to content, but also to form and style.

In the early 1950s, the planned construction of a new building of the Department did not start. However, it was possible to obtain an additional room in which a chemical laboratory was set up (blood tests for alcohol by Widmark's method, blood tests for carbon monoxide haemoglobin by Wolff's method and blood group tests). In the years 1953–1955 between 203 and 267 post-mortem examinations were performed on the premises of the

Ryc. 3. Pokój badań osób pokrzywdzonych [archiwum zakładu]

Fig. 3. Victim examination room [departmental archives]

pośmiertnych oraz do 18 badań w terenie. Najwięcej badano jednak osób pokrzywdzonych – od 635 do 1310 [4].

Sekretariat zakładu nie miał w tym czasie osobnej siedziby; mieścił się w jednym z trzech pokoi przegrodzonych szafami, za którymi urzędowali asystenci. Pierwszą sekretarką była Aleksandra Laśkiewicz urodzona w 1909 r., która pracowała jedynie od stycznia do sierpnia 1950 r. Później funkcję tę (w 1950 r.) objęła Zofia Grabowska, z domu Jaszowska, która urodziła się 7 maja 1902 r. w Orenburgu (obecnie Rosja). Maturę uzyskała w 1919 r. Przed wyjściem za mąż pracowała jako sekretarka w Związku Ziemian w Kraśniku, ale po ślubie zrezygnowała z aktywności zawodowej. Po śmierci męża

Ryc. 4. Od lewej: Zdzisława Zajączkowska-Czuczwar, Wanda Adamska, Andrzej Jakliński, Witold Dżułyński, Zofia Tomaszewska i Wiktor Grzywo-Dąbrowski [archiwum zakładu]

Fig. 4. From left: Zdzisława Zajączkowska-Czuczwar, Wanda Adamska, Andrzej Jakliński, Witold Dżułyński, Zofia Tomaszewska and Wiktor Grzywo-Dąbrowski [departmental archives]

Department and up to 18 examinations in the field. However, the greatest number of examinations was performed on victims – from 635 to 1310 [4].

The Department's office was located in one of three rooms divided by cabinets, behind which the assistants worked. The first person to work as a secretary was Aleksandra Laśkiewicz, born in 1909, who worked from January to August 1950. Later (in 1950) this function was taken over by Zofia Grabowska née Jaszowska, who was born on 7 May 1902 in Orenburg (now Russia). In 1919 she received her secondary school leaving certificate. Before getting married, she worked as a secretary at the Union of Landed Gentry in Kraśnik, and after the wedding she did not work until her husband's death

Ryc. 5. Zofia Grabowska [archiwum zakładu]

Fig. 5. Zofia Grabowska [departmental archives]

w 1938 r. podjęła pracę w administracji majątku Abramowice k. Lublina. Od 1945 do 1950 pracowała w kancelarii i jako pomoc intendenta w szpitalu psychiatrycznym w Abramowicach. Po odbyciu praktyki i ukończeniu kursu laborantów od 1952 r. do 1968 r. była zatrudniona już jako laborantka.

W latach 1953–1964 w sekretariacie pracowała także Wanda Adamska (ur. w 1907 r.), która pełniła funkcję maszynistki i kancelistki.

O czystość w zakładzie dbała wówczas Helena Biernacka urodzona 5 lutego 1925r. w Lublinie. Ze względu na zawirowania wojenne i powojenne ukończyła ona tylko siedem klas szkoły podstawowej. Podczas wojny, w 1942 r., straciła babcię, siostrę i szwagra; ścigana przez Niemców ukrywała się u znajomych na wsiach. W połowie 1943 r. rozpoczęła pracę fizyczną w *Distriktstelle*, którą wykonywała aż do wyzwolenia. Później pracowała w Związku Gospodarstwa Krajowego, w Banku Narodowym, w Spółdzielni „Społem” oraz w Samopomocy Chłopskiej. Z powodu choroby na kilka miesięcy była zmuszona przerwać pracę zawodową, podjęła ją następnie na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej (UMCS), skąd przeniosła się później do nowo utworzonej Akademii Medycznej. Od października do grudnia 1949 r. zajmowała stanowisko laborantki, a później w latach 1950–1961 pracowała jako woźna i starsza woźna.

Niekwestionowaną „chodzącą historią” dwóch pokoleń lubelskich medyków sądowych był laborant sekcyjny Kazimierz Banach, który urodził się w 1913 r. i pracował w naszym zakładzie nieprze-

in 1938. Then she started working in the administration of the Abramowice estate near Lublin. In the years 1945–1950 she worked in the Main Office and as an assistant manager of catering in the Psychiatric Hospital in Abramowice. After completing an internship and a laboratory technician course, she worked from 1952 to 1968 as a laboratory technician.

Another office post was that of typist and clerk, which between 1953 and 1964 was occupied by Wanda Adamska (born in 1907).

Helena Biernacka, born on 5 February 1925 in Lublin, was a cleaner in the Department. Due to the war and the post-war turmoil, she could only complete seven classes of a primary school. During the war, in 1942, she lost her grandmother, sister and brother-in-law; chased by the Germans, she was hidden by friends in the villages. In mid-1943 she started working in *Distriktstelle*, where she worked until liberation. Later she worked in the Association of the National Economy, National Bank, “Społem” Cooperative and Peasant Self-Help Association. Because of her illness, she was forced to stop working for a few months and then she took up a job at the Maria Curie-Skłodowska University, from which she moved to the newly established Medical Academy. From October to December 1949, she worked as a laboratory technician, and later, between 1950 and 1961, as a janitor and senior janitor.

Born in 1913, Kazimierz Banach, who worked in the Department continuously between 1950 and 1985, was an unquestionable walking encyclopa-

Ryc. 6. Kazimierz Banach stoi pierwszy z lewej, w garniturze siedzi prof. Andrzej Jakliński, a obok niego Zofia Grabowska [archiwum zakładu]

Fig. 6. Kazimierz Banach (first on the left), Professor Andrzej Jakliński, sitting in a suit, and Zofia Grabowska, sitting next to him [departmental archives]

rwaniu od 1950 do 1985 r. (od przejścia na emeryturę w 1978 r. jako portier i starszy portier). Odznaczał się wyjątkową sumiennością, obowiązkowością i przywiązaniem do zakładu. Potrafił uwalniać nożem jelita od krezki w taki sposób, jakby grał na skrzypcach. Jego pasją było wędkarstwo i oprócz pracy zawodowej oraz dbałości o rodzinę (wybudował m.in. trzy domy dla dzieci) na nim zależało mu najbardziej [5].

Pomocniczym laborantem sekcyjnym w latach 1954–1960 był Marian Warowny.

W latach 1949–1955 prof. Witoldowi Dżułyńskiemu pomagali dr Napoleon Kopeć, Józef Jarmołowicz, Władysław Mielnik, Kazimierz Skowroński i Zbigniew Pawłowicki.

Napoleon Kopeć urodził się 22 października 1917 r. w Wilnie. Po ukończeniu gimnazjum w 1940 r. rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Po zaliczeniu I roku opuścił uczelnię i w latach 1942–1944 pracował jako felczer w szpitalu miejskim w Wilnie. W 1945 r. przyjechał do Lublina i wstąpił na I rok medycyny na UMCS (budził respekt swoim wzrostem, mierzył bowiem 202 cm). 1 lutego 1946 r. rozpoczął pracę w Zakładzie Anatomii Patologicznej, w maju 1949 r. uzyskał dyplom lekarza i 1 stycznia 1950 r. rozpoczął pracę w Zakładzie Medycyny

dia of two generations of Lublin forensic doctors. Kazimierz Banach was a post-mortem examination laboratory technician. He retired in 1978 as a porter and senior porter. He was a man of exceptional conscientiousness, sense of duty and attachment to the Department. He separated intestines from the mesentery with a knife as if he played the violin with a bow. His passion was fishing and apart from his professional work and taking care of his family (he built, among others, three houses for his children), this was the only thing he cared about the most [5].

Marian Warowny was an auxiliary post mortem examination laboratory technician in the years 1954–1960.

In the years 1949–1955, Prof. Witold Dżułyński was assisted by Dr. Napoleon Kopeć, Józef Jarmołowicz, Władysław Mielnik, Kazimierz Skowroński and Zbigniew Pawłowicki.

Napoleon Kopeć was born on 22 October 1917 in Vilnius. After graduating from a junior high school in 1940, he began studying at the Faculty of Medicine of Stefan Batory University in Vilnius. After completing his first year of studies, he left the university and worked as a paramedic in Vilnius city hospital from 1942 to 1944. In 1945, he came to Lublin and started his first year of medicine at the Maria Curie-Skłodowska University (he aroused respect

Ryc. 7. Katedra św. Witolda w Wilnie [archiwum zakładu]

Fig. 7. The Vilnius Cathedral [departmental archives]

Ryc. 8. Napoleon Kopeć stoi pierwszy z lewej [archiwum własne]

Fig. 8. Napoleon Kopeć, first on the left, standing [author's own archive]

Sądowej. Nie zabawił w nim jednak zbyt długo, bo tylko do końca sierpnia 1950 r., ponieważ 1 września 1950 r. został powołany do wojska. W grudniu 1950 r. opuścił Lublin i osiadł w Rykach [6].

Doktor Józef Jarmołowicz pracował w Zakładzie Medycyny Sądowej w latach 1950–1951. Urodził się 15 lipca 1918 r. w miasteczku Dno w guberni pskowskiej (obecnie Rosja). W 1928 r. wstąpił do gimnazjum w Święcianach. W 1937 r. uzyskał świadectwo dojrzałości, kończąc gimnazjum w Wilnie, po czym rozpoczął studia na wydziale lekarskim i do 15 grudnia 1939 r. zaliczył siedem trymestrów,

W latach 1940–1941 studiował na Uniwersytecie im. Witolda Wielkiego w Kownie, a w latach 1941–1944 pracował jako robotnik w fabryce chemicznej „Dajva” w Wilnie. Później został zatrudniony w straży pożarnej. Od listopada 1944 r. kontynuował naukę na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Wileńskiego. 17 stycznia 1945 r. wstąpił do Wojska Polskiego i po przybyciu do Lublina ponownie podjął studia medyczne. 31 lipca 1945 r. uzyskał absolutorium, a we wrześniu 1946 r. dyplom lekarza; od początku września 1947 r. pracował w II Klinice Chorób Wewnętrznych. 1 września 1950 r. rozpoczął pracę w Zakładzie Medycyny Sądowej, z którego odszedł po roku i zatrudnił się w lecznictwie otwartym na terenie Lublina jako lekarz ogólny, a później specjalista medycyny przemysłowej. Pełnił także obowiązki lekarza sądowego w przychodni przy ulicy Hipotecznej [6].

W latach 1950–1951 na podstawie nakazu pracy w zakładzie zatrudniony był także dr Władysław Mielnik. W listopadzie 1951 r. otrzymał on jednak kolejny nakaz pracy i opuścił lubelską jednostkę [5].

Absolwentem Akademii Medycznej w Lublinie (1951 r.) był Zbigniew Pawłowicki, który był zatrudniony w zakładzie w latach 1951–1953. Od 1954 r. do końca 1956 r. pracował w nim również dr Kazimierz Skowroński, który później przeniósł się do Zakładu Medycyny Sądowej w Białymstoku i pracował tam przez rok jako asystent. Następnie podjął pracę w charakterze orzecznika ZUS, po czym wyjechał do Sędziszewa, gdzie pracował jako lekarz sądowy [7].

Od 1953 r. stanowisko asystenta p.o. pomocniczego pracownika nauki zajmowała mgr prawa Halina Stelmasiak (ur. w 1913 r.). Od 1966 r. była starszym asystentem, a od 1968 r. starszym asystentem naukowo-technicznym. Prowadziła ćwiczenia

for his height, as he was 202 cm tall). On 1 February 1946, he started working in the Department of Pathological Anatomy, in May 1949 he received his medical diploma and on 1 January 1950 he started working in the Department of Forensic Medicine, where he worked until 31 August 1950. On 1 September 1950 he was called up to the army. In December 1950, he left Lublin and settled in Ryki [6].

Doctor Józef Jarmołowicz worked in the Department of Forensic Medicine from 1950 to 1951. He was born on 15 July 1918 in the town of Dno in the Pskov Oblast (now Russia). In 1928, he started learning at the junior high school in Święciany. He completed secondary school in 1937 in Vilnius and started studies at the Faculty of Medicine, where he completed 7 trimesters by 15 December 1939.

In 1940–1941 Dr. Jarmołowicz studied at the Vytautas Magnus University in Kaunas, and in 1941–1944 worked as a labourer at the „Dajva” chemical factory in Vilnius, and then was employed in the fire department. From November 1944 he continued his education at the Faculty of Medicine of Vilnius University. On 17 January 1945, he joined the Polish army and after coming to Lublin he resumed his medical studies. He completed his studies on 31 July 1945 and in September 1946 he received his medical diploma. From 1 September 1947, he worked in the Second Clinic of Internal Medicine. From 1 September 1950 he started working in the Department of Forensic Medicine, but after a year he left it and started working as a general practitioner in Lublin, and then as a specialist in industrial medicine. He also performed the duties of a forensic doctor in the clinic in Hipoteczna Street [6].

Doctor Władysław Mielnik worked in the Department in the years 1950–1951. In November 1951, he was ordered to work elsewhere and left the Department [5].

Zbigniew Pawłowicki graduated from the Medical Academy in Lublin (1951). He worked in the Department from 1951 to 1953. Another doctor who worked in our Department from 1954 until the end of 1956 was Kazimierz Skowroński, who later moved to the Department of Forensic Medicine in Białystok and worked there for a year as an assistant. Then he moved to work as a medical examiner for the Social Insurance Institution (ZUS) and then left for Sędziszewo, where he worked as a forensic doctor [7].

Ryc. 9. Kazimierz Skowroński przy pracy [archiwum zakładu]

Fig. 9. Kazimierz Skowroński at work [departmental archives]

ze studentami, załatwiała wszelkie sprawy związane z problematyką prawną, była także autorką lub współautorką kilkudziesięciu prac z zakresu prawa i toksykologii oraz tanatologii. Swoją aktywność zawodową zakończyła wraz z przejściem na emeryturę w 1973 r.

W latach 1949–1955 w lubelskim zakładzie pojawiło się sześć nowych osób, a ich działalność naukowa miała ogromny wpływ na jego pozycję w Polsce. One też wyznaczyły nowe kierunki badawczo-rozwojowe w dziedzinie tanatologii, toksykologii i orzecznictwa sądowo-lekarskiego. Ich drogi życiowe zostaną przedstawione w kolejnej części opracowania.

Autor deklaruje brak konfliktu interesów.

Ryc. 10. Witold Dżułyński, Marian Warowny, Zdzisława Zajaczkowska-Czuczwar, Andrzej Jakliński, Zofia Tomaszewska, Halina Stelmasiak [archiwum zakładu]

Fig. 10. Witold Dżułyński, Marian Warowny, Zdzisława Zajaczkowska-Czuczwar, Andrzej Jakliński, Zofia Tomaszewska and Halina Stelmasiak [departmental archives]

Halina Stelmasiak (born in 1913) obtained her master's degree in law, and in 1953 she started working in the Department as an assistant academic. In 1966 she was promoted to senior assistant and in 1968 to senior scientific and technical assistant. She conducted classes for students; she dealt with all matters related to legal issues; she was also the author or co-author of several dozen works on law and toxicology and thanatology. She ended her active professional career after her retirement in 1973.

In the years 1949–1955, six people started working at the Department, whose activity and scientific development later determined its position in Poland. They also set new directions of research and development in the field of thanatology, toxicology and forensic jurisprudence in medicine. Their personal and professional life will be presented in the next part of this publication.

The author declares no conflict of interest.

Piśmiennictwo

References

1. Dżułyński W. Historia Zakładu Medycyny Sądowej Akademii Medycznej w Lublinie. Arch Med Sąd Psych Sąd Krym 1951; 2: 117-118.
2. Uczniowie. Prof. dr hab. Witold Dżułyński. Wspomnienie pośmiertne. Arch Med Sąd Krym 1981; 31: 1-4.
3. Kowalczyk S. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1962–1963. Akademia Medyczna w Lublinie 1964: 30.
4. Dżułyński W. Sprawozdanie z działalności Zakładu Medycyny Sądowej AM w Lublinie w latach 1952–1955. Arch Med Sąd Psych Sąd Krym 1957; 9: 164-166.
5. Tomaszewska Z. Medycyna sądowa. Alma Mater 1995; 4: 99-100.
6. Kowieski L. Pracownicy naukowci, absolwenci i studenci Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, kontynuujący swą działalność na Wydziale Lekarskim UMCS, a następnie AM w Lublinie. Alma Mater 1999; 33: 146-149.
7. Janica J. 50-lecie Zakładu Medycyny Sądowej AM w Białymstoku 1954–2004. Zakład Medycyny Sądowej AMB 2004: 43.

Adres do korespondencji

Wojciech Chagowski
Katedra i Zakład Medycyny Sądowej
Uniwersytet Medyczny w Lublinie
ul. Jaczewskiego 8b
20-090 Lublin, Polska
e-mail: gronert@wp.pl

Nadesłano: 5.04.2019

Zaakceptowano: 14.04.2019

Address for correspondence

Wojciech Chagowski
Chair and Department of Forensic Medicine
Medical University of Lublin
8b Jaczewskiego St.
20-090 Lublin, Poland
e-mail: gronert@wp.pl

Submitted: 5.04.2019

Accepted: 14.04.2019

